

PM 2009:79 RVII (Dnr 322-2936/2008)

Kommunsamarbete inom Stockholms län angående specialiserade yrkesutbildningar inom sfi, så kallad sfx
Rekommendation från Kommunförbundet Stockholms län

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Avsiktsförklaring gällande kommunsamarbete inom Stockholms län angående specialiserade yrkesutbildningar inom sfi, så kallad sfx, antas.
2. Stadsdirektören undertecknar avsiktsförklaringen.

Föredragande borgarrådet Ulf KristerSSon anför följande.

Ärendet

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har i en skrivelse rekommenderat stadens och länets övriga kommunstyrelser att teckna en avsiktsförklaring gällande kommunsamarbete inom Stockholms län angående sfx-programmen. För att ta tillvara kunskap och yrkeserfarenhet hos dem som kommer till Sverige har länets kommuner genom regionalt samarbete byggt upp specialiserade utbildningar inom sfi (svenska för invandrare) och svenska som andraspråk (sas), kallade sfx, där x:et står för ett visst yrkesområde. Styrkan hos utbildningsformen ligger i den yrkesspecifika inriktningen, i att teori varvas med praktik och i att en sammanhållen utbildningskedja erbjuds. Staden har sedan tidigare tagit fram sfx-utbildningar och driver i dagsläget tre sfx-utbildningar, sfp (svenska för pedagoger) och sfinx (svenska för ingenjörer) på Stockholms intensivsvenska för akademiker samt sfl (svenska för lastbilsförare) på sfi Söderort.

Syftet med avsiktsförklaringen är att kommunerna i länet förbinder sig till en regional modell för sfx samt att skicka individer till dessa utbildningar. Syftet med utbildningen är att den leder till både snabbare och bättre inträde på arbetsmarknaden för individen samtidigt som nivån på sfi-utbildningarna kvalitativt höjs. Den nu aktuella avsiktsförklaringen har tagits fram av arbetsgruppen för sfi/sfx/sas i arbetet med en gemensam vuxenutbildningsregion. Den har behandlats och godkänts av styrgruppen. Därefter har berörda förvaltningschefer i länet fått möjligheter att lämna synpunkter.

Utgångspunkten för sfx är en tidigt yrkesanpassad språkutbildning som förkortar vägen till egenförsörjning. Undervisningen sker under hela året med uppehåll i juli månad. Intagningen är kontinuerlig och de studerande påbörjar studierna på den nivå som är lämplig utifrån den enskildes förutsättningar och tidigare kunskap.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget och välkomnar initiativ som uppmuntrar till samarbete över kommungränserna. Att underlätta för invandrade personer att använda sig av sina yrkeskunskaper kan leda till en snabbare förankring på arbetsmarknaden.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden anser att tecknandet av en avsiktsförklaring om sfx-programmen ger staden och övriga kommuner i länet bättre förutsättningar för effektivt och samordnat resursutnyttjande.

Mina synpunkter

Jag ser positivt på förslaget och välkomnar initiativ som uppmuntrar till samarbete över kommungränserna. Sfx-utbildningarna innebär att invandrare med efterfrågad yrkeskunskap kan erbjudas en sammanhållen utbildning med inriktning mot deras yrke. Detta påskyndar vägen mellan studier och arbete. Trots att månadskostnaden för sfx ligger något högre än för reguljär sfi blir utbildningen billigare eftersom målen uppnås snabbare. För den enskilde invandraren innebär detta en snabbare etablering i Sverige, vilket enbart kan ses som positivt. Genom att teckna en avsiktsförklaring om sfx-programmen ges staden och övriga kommuner i länet bättre förutsättningar för effektivt samordnat resursutnyttjande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Avsiktsförklaring gällande kommunsamarbete inom Stockholms län angående specialiserade yrkesutbildningar inom sfi, så kallad sfx, antas.
2. Stadsdirektören undertecknar avsiktsförklaringen.

Stockholm den 23 april 2009

ULF KRISTERSSON

Bilaga

1. Reservationer m.m.
2. Avsiktsförklaring gällande kommunsamarbetet inom Stockholms län angående sfx

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Carin Jämtin* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi är mycket positiva till utbildningar inom sfi för invandrade personer med yrkeskunskaper. Vi vill betona vikten av en tidig koppling till arbetsmarknadens parter under utbildningen då

vi är övertygade om att det är positivt för de studerande och att de på det sättet kan få möjlighet att kombinera teoretiska studier med yrkespraktik.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Yrkesinriktad SFI-undervisning är bra, men det är viktigt att språkundervisningen inte minimeras. För de flesta vuxna är det svårt och tidskrävande att lära sig ett nytt språk. Det är viktigt att kunna göra sig förstådd i samhället och i arbetslivet, och att själv kunna förstå. Med tidig uttalsträning går det att förhindra ett permanent dåligt uttal, s.k. fossilisering. Möjligheten att studera SFI på deltid måste finnas för dem som tidigt kommit ut i arbetslivet men som inte hunnit tillägna sig funktionell svenska. Vi måste tillvarata kompetensen hos de personer som invandrar till vårt land. Det är resursslöseri när välutbildade personer hänvisas till att arbeta som städare, som spärrvakt eller leva på försörjningsstöd. Vårt samhälle måste visa större öppenhet för att anställa utländsk arbetskraft, både inom offentlig och privat sektor. Den strukturella diskrimineringen måste motverkas.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin*, *Tomas Rudin*, *Malte Sigemalm* och *Abdo Goriya* (alla s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har i en skrivelse rekommenderat stadens och länets övriga kommunstyrelser att teckna en avsiktsförklaring gällande kommun-samarbete inom Stockholms län angående sfx-programmen. För att ta tillvara kun-skap och yrkeserfarenhet hos dem som kommer till Sverige har länets kommuner genom regionalt samarbete byggt upp specialiserade utbildningar inom sfi (svenska för invandrare) och svenska som andraspråk (sas), kallade sfx, där x:et står för ett visst yrkesområde. Styrkan hos utbildningsformen ligger i den yrkesspecifika inrikt-ningen, i att teori varvas med praktik och i att en sammanhållen utbildningskedja erbjuds. Staden har sedan tidigare tagit fram sfx-utbildningar och driver i dagsläget tre sfx-utbildningar, sfp (svenska för pedagoger) och sfinx (svenska för ingenjörer) på Stockholms intensivsvenska för akademiker samt sfl (svenska för lastbilsförare) på sfi Söderort.

Syftet med avsiktsförklaringen är att kommunerna i länet förbinder sig till en re-gional modell för sfx samt att skicka individer till dessa utbildningar. Syftet med utbildningen är att den leder till både snabbare och bättre inträde på arbetsmarknaden för individen samtidigt som nivån på sfi-utbildningarna kvalitativt höjs. Den nu aktu-ella avsiktsförklaringen har tagits fram av arbetsgruppen för sfi/sfx/sas i arbetet med en gemensam vuxenutbildningsregion. Den har behandlats och godkänts av styrgrup-pen. Därefter har berörda förvaltningschefer i länet givits möjligheter att lämna syn-punkter.

Utgångspunkten för sfx är en tidigt yrkesanpassad språkutbildning som förkortar vägen till egenförsörjning. Undervisningen sker under hela året med uppehåll i juli månad. Intagningen är kontinuerlig och de studerande påbörjar studierna på den nivå som är lämplig utifrån den enskildes förutsättningar och tidigare kunskap.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och socialtjänst- och arbetsmark-nadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 3 mars 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget och välkomnar initiativ som uppmuntrar till samarbete över kommungränserna. Att underlätta för invandrande personer att använda sig av sina yrkeskunskaper kan leda till en snabbare förankring på arbetsmarknaden för den-na grupp. Kontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att anta Avsiktsförklaringen för kommunsamarbete inom Stockholms län angående specialiserade yrkesutbildningar inom sfi så kallade sfx samt uppdrar åt stadsdirektören att avtala om densamma.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2009 att socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande utgör svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Rågsjö (v) och Abdo Goriya m.fl. (s), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson (mp), *bilaga 1*.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen ser i stort sett bara fördelar med sfx-utbildningarna. Invandrare med efterfrågad yrkeskunskap kan erbjudas en sammanhållen utbildning med inriktning mot sitt yrke vilket påskyndar vägen mellan studier och arbete. Pga ökad motivation går de studerande snabbt igenom utbildningen. Trots att månadskostnaden för sfx ligger något högre än för reguljär sfi blir utbildningen billigare eftersom målet uppnås snabbare. Utbildningar som en kommun inte ensam kan erbjuda utan stora ekonomiska uppoffringar kan genom regional samverkan genomföras till en rimlig kostnad.

En ekonomisk effekt om studerande från staden väljer att läsa sfx i andra kommuner är att resurser avsedda för stadens sfx går till annan kommun. För Stockholms del ser socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen inte att det utgör något problem eftersom staden för sin del tar emot deltagare från andra kommuner i de sfx staden har. Detta väger upp den ekonomiska effekten av att deltagare från staden deltar i annan kommuns sfx.

Sfx-utbildningarna omfattar både sfi och svenska som andraspråk inom vuxenutbildningen. Därför måste både SFI Stockholm inom socialtjänst- och arbetsmarknadsavdelningen och vuxenutbildningsavdelningen inom utbildningsförvaltningen ha rätt att godkänna att stockholmsstuderande läser sfx i andra kommuner.

Att staden förbinder sig att skicka deltagare till sfx-utbildningarna innebär att staden lovar att godkänna (betala för) de stockholmare som antas av en sfx-utbildning och att informera om de olika sfx:n i samband med anmälan till sfi. Det handlar endast om att betala för utbildningsplatser. Staden ställer inga garantier att stå för studiefinansieringen.

Staden har genom SFI-Stockholm deltagit i arbetsgruppen för sfi/sfx/sas. Genom att teckna en avsiktsförklaring om Sfx-programmen ges staden och övriga kommuner i länet bättre förutsättningar för effektivt och samordnat resursutnyttjande.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Karin Rågsjö (v) och Abdo Goriya m.fl (s) enligt följande:

Vi är mycket positiva till utbildningar inom sfi för invandrade personer med yrkeskunskaper. Vi vill betona vikten av en tidig koppling till arbetsmarknadens parter under utbildningen då vi är övertygade om att det är positivt för de studerande och att de på det sättet kan få möjlighet att kombinera teoretiska studier med yrkespraktik.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson (mp) enligt följande:

Yrkesutbildning kombinerad med sfi-undervisning har funnits sedan tidigare, men här får man intrycket att det först nu görs en större genomtänkt satsning. Vi måste tillvarata kompetensen hos de personer som invandrar till vårt land. Det är ett resursslöseri när välutbildade personer hänvisas till att arbeta som städare, som spärrvakt i tunnelbanan, eller i värsta fall leva på bidrag. Vårt samhälle måste visa en större öppenhet för att anställa utländsk arbetskraft, både inom offentlig och privat sektor. Den strukturella diskrimineringen måste motverkas.

Yrkesinriktad sfi-undervisning är alltså bra, men det är viktigt att språkundervisningen inte minimeras. För de flesta vuxna är det svårt och tidskrävande att lära sig ett nytt språk, speciellt uttalet. Det är viktigt att kunna göra sig förstådd i samhället och i arbetslivet, och att själv kunna förstå vad andra säger. Med tidig uttalsträning går det att förhindra en s.k. fossilisering, alltså ett permanent dåligt uttal. Möjligheten att studera sfi på deltid måste finnas, för dem som tidigt kommit ut i arbetslivet men som inte hunnit tillägna sig en riktigt funktionell svenska.